

# METODOLOGIE din 12 aprilie 2006

cercetării statistice privind potențialul productiv al plantațiilor de pomi fructiferi

EMITENT • INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICA

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 351 din 19 aprilie 2006

Data intrării în vigoare 19-04-2006

## 1. Cadrul general

### 1.1. Obiectivele cercetării statistice

Obiectivul principal al cercetării statistice privind potențialul productiv al plantațiilor de pomi fructiferi îl constituie obținerea de date statistice privind potențialul productiv al plantațiilor anumitor specii de pomi fructiferi a căror producție este destinată, în principal, comercializării. Rezultatele sunt utilizate pentru realizarea de previziuni, pe termen mediu, cu privire la producția și oferta de fructe pentru piața. Cercetarea statistică cuprinde atât plantațiile de pomi fructiferi pe rod, cât și plantațiile tinere, neintrate pe rod și se efectuează pentru prima dată în anul 2007. Ținând cont că plantațiile tinere ajung la perioada optimă de rodire după un anumit număr de ani, pentru a obține informații sigure cu privire la potențialul productiv al plantațiilor, cercetarea statistică se repetă o dată la 5 ani.

### 1.2. Cadrul legal

Realizarea cercetării statistice privind potențialul productiv al plantațiilor de pomi fructiferi are la baza [Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr. 109/2001/CE](#).

### 1.3. Concepte și definiții de bază

Plantațiile de pomi fructiferi reprezintă terenuri plantate cu pomi fructiferi, cu minimum 250 pomi/ha, plantați la distanțe diferențiate între rânduri și pe rând, în funcție de specie și de tipul plantației: clasică, intensivă, superintensivă:

- plantațiile de pomi fructiferi clasice reprezintă terenurile plantate cu pomi fructiferi de vigoare mare și cu o densitate relativ mică (250-500 pomi/ha), care diferă în funcție de specie;
- plantațiile de pomi fructiferi intensive reprezintă terenurile plantate cu pomi fructiferi de vigoare mai mică și cu o densitate cuprinsă între 800-1.000 pomi/ha, care diferă în funcție de specie;
- plantațiile de pomi fructiferi superintensive reprezintă terenurile plantate cu pomi fructiferi cu densitate mare de 1.200-2.000 pomi/ha, în funcție de specia cultivată;
- plantațiile de pomi fructiferi pe rod reprezintă terenuri plantate cu pomi fructiferi de la care se obține producție de fructe;
- plantațiile de pomi fructiferi tinere sunt terenuri plantate cu pomi fructiferi aflați în perioada de formare a coroanei, de la care nu se obține încă producție de fructe.

Vârsta plantației se calculează din momentul plantării în teren a pomilor fructiferi. Sezonul de plantare care durează din toamna până în primăvara este considerat o singură perioadă.

Suprafața netă reprezintă suprafața plantațiilor de specii pure (de exemplu: plantații de meri, plantații de peri).

Suprafața brută reprezintă suprafața plantațiilor mixte, care includ două sau mai multe specii de pomi fructiferi (de exemplu: plantații de meri și peri) și/sau în asocieri cu alte culturi (capsuni, plante furajare perene etc.).

Densitatea reprezintă numărul de pomi fructiferi la hectar; se poate stabili direct sau se calculează ca raport între numărul total de pomi fructiferi și suprafața plantației.

Plantațiile de pomi fructiferi în declin reprezintă suprafețele plantate cu pomi fructiferi, imbatranite, cu o producție de fructe scăzută, care urmează a fi defrisate.

Exploatațiile agricole cu personalitate juridică sunt:

**a)** societăți/asociații agricole. Sunt cuprinse unitățile cu personalitate juridică care se afla sub administrarea unei societăți sau asociații agricole, constituite conform [Legii nr. 36/1991](#), cu capital variabil și un număr nelimitat și variabil de asociați, având ca obiect de bază:

- utilizarea terenurilor, mașinilor și echipamentelor agricole;
- creșterea animalelor;
- realizarea de investiții de interes agricol.

Societatea agricolă de acest tip are personalitate juridică, dar nu are caracter comercial;

**b)** societăți comerciale. Sunt cuprinse unitățile cu personalitate juridică care se afla sub administrarea unei societăți comerciale, constituite conform [Legii nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările ulterioare, și care, pe lângă activități neagricole, pot desfășura și activități agricole.

Societățile comerciale pot fi:

- societăți în nume colectiv;
- societăți pe acțiuni;
- societăți în comandită pe acțiuni;
- societăți cu răspundere limitată.

Societățile comerciale care fac obiectul cercetării statistice sunt numai acelea care desfășoară și o activitate agricolă. Societățile cu răspundere limitată, înființate conform [Legii nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările ulterioare, care desfășoară o activitate agricolă, precum și fostele unități agricole de stat transformate în societăți comerciale fac parte din această categorie;

**c)** unități ale administrației publice. Sunt cuprinse unitățile cu personalitate juridică care se afla în subordinea unităților administrației publice centrale sau locale, care desfășoară activități agricole și care, potrivit [Legii nr. 213/1998](#), cu modificările și completările ulterioare, fac parte din domeniul public județean sau local. De asemenea, sunt incluse și unitățile cu personalitate juridică aflate sub administrarea altor instituții publice de interes național: ministere, unități de cercetare și producție agricolă, stațiuni didactice, instituții de învățământ, spitale etc.;

**d)** unități cooperatiste. Sunt cuprinse unitățile cu personalitate juridică care se afla sub administrarea unei unități cu capital integral cooperatist, organizată în baza [Legii nr. 109/1996](#), cu modificările ulterioare, și care desfășoară activități agricole. Se cuprind, de asemenea, și unitățile aflate sub incidența [Legii nr. 566/2004](#);

**e)** alte tipuri - așezăminte religioase etc. Sunt cuprinse unitățile cu personalitate juridică care se afla sub administrarea așezămintelor religioase - manastiri, biserici, schituri etc. - sau a altor organizații neguvernamentale fundații, asociații nonprofit etc., numai dacă desfășoară și activități agricole.

Exploatațiile agricole individuale sunt unități de observare statistică alcătuite din una sau mai multe persoane având, în general, legături de rudenie, care utilizează împreună terenurile și/sau cresc animale, care pot aparține unuia sau mai multor membri. Se includ unitățile care realizează o producție agricolă ce poate depăși nevoile consumului propriu, surplusul fiind destinat vânzării.

## 2. Descrierea cercetării statistice

Din experiența statelor membre care au realizat cercetarea statistică "Potențialul productiv al plantațiilor de pomi fructiferi", conform reglementărilor [Directivei Parlamentului European și a Consiliului nr. 109/2001/CE](#), rezultă ca aceasta cercetare poate fi selectivă, bazată pe esantioane aleatorii, în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 3.2 "Planul de sondaj", sau exhaustivă.

### 2.1. Sfera de cuprindere

În cercetarea statistică sunt cuprinse exploatațiile agricole (unități cu personalitate juridică care desfășoară activități agricole și exploatații agricole individuale) care au declarat ca dețin plantații de pomi fructiferi la Recensământul general agricol din anul 2002.

### 2.2. Principalele variabile cercetate

Conform [Directivei Parlamentului European și a Consiliului nr. 109/2001/CE](#), principalele variabile cercetate sunt:

- suprafața plantată (netă și/sau brută), pe specii și soiuri;
- numărul de pomi fructiferi, pe specii și soiuri;
- vârsta plantațiilor, detaliată pe specii și soiuri;
- densitatea plantației, pe specii și soiuri;
- suprafețele de pe care s-au defrisat pomii fructiferi;
- suprafețele noi plantate cu pomi fructiferi.

Suplimentar, pentru satisfacerea cerințelor informaționale naționale se cercetează și producția medie/ha, pe specii și soiuri, suprafața plantațiilor în declin, suprafața plantațiilor abandonate (care nu se mai lucrează, dar există înregistrată în evidențele cadastrale), suprafața plantațiilor tinere, neintrate pe rod.

Speciile pomicole cercetate sunt: meri care produc mere de masă și alți meri, peri care produc pere de masă și alți peri, piersici, caisi, pruni, ciresi, visini, nuci.

Sunt cercetate atât plantațiile pure, cât și cele mixte, adică plantațiile de pomi fructiferi care cuprind mai multe specii de pomi fructiferi din cele enumerate mai sus sau una sau mai multe dintre acestea împreună cu alte specii.

Pentru fiecare specie pomicolă se cercetează suficiente soiuri pentru a permite realizarea unei evaluări la nivel național, după soi, a cel puțin 80% din suprafața totală plantată cu specia pomicolă respectivă, iar suprafața plantată cu fiecare soi cercetat să reprezinte cel puțin 3% din suprafața totală plantată cu pomii fructiferi din specia respectivă. Culegerea datelor în teren se realizează pe chestionar statistic, editat pe suport hârtie, format A4.

### 2.3. Clasificări și nomenclatoare utilizate

Se utilizează: nomenclatorul speciilor pomicole care se cultivă cu preponderență în România, nomenclatorul soiurilor, clasificarea pe zone de cultură a speciilor de pomi fructiferi.

## 3. Esanționul cercetării statistice

### 3.1. Baza de sondaj

Baza de sondaj este constituită pe baza informațiilor din Registrul exploatațiilor agricole. Din această bază se selectează exploatațiile agricole care dețin plantații de pomi fructiferi.

Registrul statistic al exploatațiilor agricole a fost constituit pe baza informațiilor obținute la Recensământul general agricol din anul 2002 și este actualizat anual cu datele rezultate din anchetele structurale în agricultură și cercetările statistice curente.

### 3.2. Planul de sondaj

Esantionul este reprezentativ pentru cel puțin 95% din suprafața plantată cu pomi fructiferi și este extras potrivit metodei sondajului stratificat.

Straturile sunt determinate de următoarele caracteristici:

- specia pomicola;
- mărimea plantației (suprafața plantată).

Pentru suprafețele neacoperite de esantionare se fac estimări.

Eroarea de esantionare este de maximum 3% corespunzător unui nivel de încredere de 68% pentru estimările la nivel național ale suprafeței plantate cu pomi fructiferi, din fiecare specie.

#### 4. Organizarea culegerii și prelucrării datelor

##### 4.1. Metoda de înregistrare

Chestionarele cercetării statistice sunt completate prin autoînregistrare de către exploatațiile agricole cu personalitate juridică și prin interviu direct (fața în față), folosindu-se operatori de teren, pentru exploatațiile agricole individuale.

##### 4.2. Perioada/momentul de referință și perioada de înregistrare

Cercetarea statistică se realizează în cursul anului 2007 și perioada de referință este anul 2007. Ținând cont ca aceasta cercetare statistică se referă la culturi permanente, unele state membre au raportat datele la un anumit moment.

##### 4.3. Personalul care efectuează cercetarea statistică

Se recomandă ca personalul care efectuează cercetarea statistică să fie alcătuit din specialiști agricoli, recrutați și instruiți de direcțiile teritoriale de statistică. Fiecărui operator de teren i se repartizează un număr de exploatații agricole, avându-se în vedere o încărcare echilibrată, urmărindu-se obținerea unor date relevante.

##### 4.4. Prelucrarea datelor

Unitățile cu personalitate juridică care desfășoară activități agricole transmit chestionarele completate la direcțiile teritoriale de statistică, până la data stabilită în graficul de desfășurare a cercetării statistice. De asemenea, operatorii de teren vor depune chestionarele completate pentru exploatațiile agricole individuale la direcțiile teritoriale de statistică, la data stabilită în graficul de desfășurare a cercetării statistice.

Introducerea datelor, verificarea și validarea acestora la nivel de chestionar, operarea corecțiilor primare și reluarea controlului automat se realizează la direcțiile teritoriale de statistică.

Direcțiile teritoriale de statistică transmit fișierele de date la Institutul Național de Statistică, până la data stabilită în graficul de desfășurare a cercetării statistice.

La nivel central, după recepționarea fișierelor de date se procedează la reluarea controlului automat, operarea corecțiilor necesare, tratarea non-răspunsurilor parțiale și totale, extinderea datelor și realizarea tabelelor finale.

#### 5. Prezentarea și utilizarea rezultatelor cercetării statistice

##### 5.1. Principalii indicatori rezultați

Prelucrarea datelor se concretizează în estimarea următorilor indicatori:

- suprafețele nete ale plantațiilor pe rod pentru diferite specii de pomi fructiferi și principalele soiuri ale speciei pomicole cercetate;
- suprafețele plantațiilor tinere;
- vârsta plantațiilor pomicole;
- numărul de pomi fructiferi dintr-o plantație pomicola, pe specii și soiuri;
- densitatea plantației;
- producția medie/ha;
- suprafața plantațiilor în declin;
- suprafața abandonată (care nu se mai lucrează, dar există înregistrată în evidentele cadastrale);
- suprafața defrisată, pe specii pomicole;
- numărul de pomi defrisați, pe specii pomicole;
- suprafața nou-plantată, pe specii pomicole;
- numărul de pomi nou-plantați, pe specii pomicole.

##### 5.2. Forme/termene de prezentare a rezultatelor

Rezultatele obținute se vor prezenta în publicația statistică "Potențialul productiv al plantațiilor de pomi fructiferi din România" și pe site-ul Institutului Național de Statistică.

Beneficiarii rezultatelor sunt:

- interni: Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, Ministerul Integrării Europene, alți utilizatori, la cerere;
- externi: Eurostat.

Raportul metodologic privind desfășurarea cercetării împreună cu rezultatele cercetării, pe zone de producție, erorile de esantionare și celelalte erori depistate în raportare vor fi transmise la Eurostat cel mai târziu până la data de 1 octombrie a anului următor celui în care s-a efectuat cercetarea statistică.

#### 6. Limitări

Rezultatele cercetării statistice sunt relevante numai la nivel național, în limitele de încredere și precizie ale estimărilor prevăzute la pct. 3.2.

Culegerea datelor este realizată pe baza declarației respondenților.

---

C.T.C.E. Piatra Neamț